

بنام خدا

در بسیاری از عملیات‌های جستجو و نجات در ساختمان‌های فروریخته، اولین دقیقه حضور فرمانده در صحنه تعیین می‌کند که آیا عملیات به شکل ایمن و سازمان‌یافته پیش می‌رود یا به سمت هرج و مرج و خطر برای نجاتگران و مصدومان می‌رود.

به همین دلیل در آموزش‌های حرفه‌ای از یک نقشه تصمیم‌گیری ۶۰ ثانیه‌ای فرمانده صحنه استفاده می‌شود تا مهم‌ترین اقدامات در کوتاه‌ترین زمان انجام شود.

شهریار مزیدآبادی

مدرس امداد و نجات

نقشه تصمیم‌گیری فرمانده صحنه در ۶۰ ثانیه اول حادثه – درس هفتم

هدف این مدل

- جلوگیری از تلفات ثانویه
- ایجاد کنترل صحنه
- آماده‌سازی برای تصمیم‌های ۱۰ دقیقه اول

ثانیه ۰ تا ۱۰

توقف و ارزیابی سریع (Stop – Scan)

فرمانده باید قبل از هر اقدامی توقف کند و صحنه را به سرعت بررسی کند.

مواردی که باید دیده شود

- حجم تخریب ساختمان
- دود یا آتش
- صدای کمک‌خواهی
- سقوط احتمالی قطعات سازه

سوال کلیدی

آیا ورود به صحنه خطر فوری دارد؟ اگر پاسخ بله باشد ← ← ورود تیم‌ها باید متوقف شود.

ثانیه ۱۰ تا ۲۰

شناسایی خطرات فوری

فرمانده باید سریعاً به دنبال خطرهای اصلی بگردد.

خطرات رایج

- نشت گاز
- کابل برق پاره شده
- آتش سوزی
- احتمال ریزش ثانویه
- وجود مهمات عمل نکرده

اقدام فوری

در صورت مشاهده خطر:

- اعلام هشدار / جلوگیری از ورود افراد

ثانیه ۲۰ تا ۳۰

ایجاد فرماندهی صحنه

فرمانده باید کنترل صحنه را در دست بگیرد.

اقدامات

- معرفی خود به عنوان فرمانده عملیات / تعیین محل فرماندهی / ایجاد ارتباط رادیویی

تجهیزات

- بی سیم / جلیقه فرماندهی / دفترچه ثبت

ثانیه ۳۰ تا ۴۰

توقف ورود غیر ضروری

یکی از مهم ترین اقدامات این است که ازدحام در صحنه کنترل شود.

اقدام فرمانده

- توقف افراد غیرمتخصص / تعیین محدوده خطر

ابزار

- نوار هشدار / مخروط ایمنی

ثانیه ۴۰ تا ۵۰

ارزیابی نوع حادثه

فرمانده باید تشخیص دهد حادثه چه نوعی است.

مثال‌ها

- انفجار گاز
- اصابت موشک
- زلزله
- فروریزش سازه

این تشخیص کمک می‌کند خطرات ثانویه پیش‌بینی شود.

ثانیه ۵۰ تا ۶۰

صدور دستور اولیه

در پایان اولین دقیقه باید یک دستور ساده صادر شود.

دستورات رایج

- توقف ورود به آوار
- آغاز ارزیابی سازه
- جمع‌آوری اطلاعات از شاهدان

خروجی مورد انتظار بعد از ۶۰ ثانیه

فرمانده باید بداند:

- ✓ خطر فوری وجود دارد یا نه
- ✓ چه کسی فرمانده صحنه است
- ✓ چه کسانی اجازه ورود دارند
- ✓ محل فرماندهی کجاست

قانون طلایی ۶۰ ثانیه اول

در عملیات جستجو و نجات:

یک دقیقه فکر کردن بهتر از یک ساعت عملیات اشتباه است.

اشتباهات خطرناک در ۶۰ ثانیه اول

۱. ورود هیجانی به آوار
۲. نبود فرمانده مشخص
۳. تجمع مردم در صحنه
۴. شروع آواربرداری بدون ارزیابی
۵. نادیده گرفتن خطر گاز یا برق